

Plan wykładu – tydzień po tygodniu

- (1) Informacje o wykładzie, pojęcie platformy, podstawowe informacje o platformie .NET,
- (2) Składowe platformy .NET: CLR, CTS, języki programowania, biblioteki klas, pojęcie podzespołu (ang. assembly),
- (3) Programowanie w C# – środowisko VS, MonoDevelop, syntaktyka C#, wyjątki, współpraca z DLL,
- (4) Programowanie w C# – model obiektowy, typy uogólnione, lambda wyrażenia,
- (5) ⇒ Programowanie w C# – konwersje pomiędzy typami, operatory „is” oraz „as”, hierarchia wyjątków, aplikacje „okienkowe”, programowanie wielowątkowe, ⇐
- (6) Programowanie w F# – podstawy, przetwarzanie danych tekstowych,
- (7) "Klasówka I", czyli wstęp do egzaminu część pierwsza,
- (8) Kolekcje i dostęp do baz danych,

Notatki

Plan wykładu – tydzień po tygodniu

- (9) Język zapytań LINQ,
- (10) Obsługa standardu XML,
- (11) Technologia ASP.NET,
- (12) ASP.NET Model View Controller,
- (13) Tworzenie usług sieciowych SOA i WCF,
- (14) Bezpieczeństwo aplikacji .NET,
- (15) „Klasówka II”, czyli wstęp do egzaminu część druga.

Notatki

Znane i lubiane liczby zespolone

Krótki program do testowania liczb zespolonych:

```
class TestComplex {  
    static void Main() {  
        Complex num1 = new Complex(2, 3);  
        Complex num2 = new Complex(3, 4);  
  
        Complex sum = num1 + num2;  
  
        System.Console.WriteLine("Liczba zespolona: {0}", num1);  
        System.Console.WriteLine("Liczba zespolona: {0}", num2);  
        System.Console.WriteLine("Suma dwóch liczb: {0}", sum);  
    }  
}
```

V1.1 – 7 / 82

Notatki

Znane i lubiane liczby zespolone

Klasa reprezentująca liczby zespolone:

```
public struct Complex {  
    public int real;  
    public int imaginary;  
  
    public Complex(int real, int imaginary)  
    {  
        this.real = real;  
        this.imaginary = imaginary;  
    }  
  
    public static Complex operator +(Complex c1, Complex c2) {  
        return new Complex(c1.real + c2.real, c1.imaginary + c2.imaginary);  
    }  
  
    public override string ToString() {  
        return (System.String.Format("{0} + {1}radius", real, imaginary));  
    }  
}
```

V1.1 – 8 / 82

Notatki

Operatory is oraz as

Słowo kluczowe **is** jest wykorzystywane do sprawdzenia, czy podana zmienna jest kompatybilna z określonym innym typem.

```
if (obj is TypeName) {  
    // kod związany z obj  
}
```

Warunek będzie prawdziwy jeśli wyrażenie będzie różne od null oraz możliwa będzie konwersja obiektu do podanego typu bez zgłoszenia wyjątku. Możliwe konwersje, to konwersja referencji (w wyniku dziedziczenia) i konwersje związane z techniką „pudełkowania”.

```
class Class1 { }  
class Class2 { }  
class Class3 : Class2 { }  
  
public static void Test (object o) {  
    Class1 a; Class2 b;  
  
    if (o is Class1) {  
        Console.WriteLine ("obiekt o jest typu Class1");  
        a = (Class1)o;  
        // reszta kodu dla typu Class1  
    }  
    ...  
}
```

V1.1 – 9/ 82

Notatki

Operatory is oraz as

Słowo kluczowe „as” jest stosowane do wykonania konwersji pomiędzy kompatybilnymi typami. Ogólnie syntaktyka przedstawia się następująco:

```
expression as Type
```

Jednakże wyrażenie to, jest równoważne następującej konstrukcji:

```
expression is Type ? (Type)expression : (Type)null
```

Przykład zastosowania operatora „as”:

```
object[] objArray = new object[6];  
objArray[0] = new ClassA(); objArray[1] = new ClassB(); objArray[2] = "hello";  
objArray[3] = 123; objArray[4] = 123.4; objArray[5] = null;  
  
for (int i = 0; i < objArray.Length; ++i) {  
    string s = objArray[i] as string;  
    if (s != null) {  
        ...  
    }  
}
```

V1.1 – 10/ 82

Notatki

Czym jest delegat?

Delegat to typ określający sygnaturę metody. Instancja (egzemplarz) delegata pozwala na przypisanie innej metody o kompatybilnej sygnaturze. Przykładowa definicja:

```
public delegate void DeleteMessage(string messageID);
```

Typ delegatu jest określany przez nazwę delegatu. Delegat to bezpieczna odmiana wskaźników do funkcji w językach C/C++. I tak dla przykładowej metody:

```
public static void DelegateMethod(string m) {  
    System.Console.WriteLine(m);  
}
```

Utworzenie instancji obiektu delegatu:

```
DeleteMessage handler = DelegateMethod;
```

Wywołanie podstawionej metody:

```
handler("Hello World");
```

V1.1 – 13/ 82

Notatki

Czym jest delegat?

Delegat to typ, a więc może stanowić typ dla argumentu metody:

```
public void MethodWithCallbackDelegate(int par1, int par2, DelegateMethod _cb) {  
    _cb("Suma parametrów: " + (par1 + par2).ToString());  
}
```

Wywołanie metody z argumentem w postaci delegatu:

```
MethodWithCallbackDelegate(2, 3, handler);
```

Uwagi i własności dotyczące delegatów:

1. delegat jest podobny do wskaźnika do funkcji w C/C++ ale oferuje bezpieczeństwo typu,
2. delegat może zostać przekazany jako parametr,
3. delegat jest stosowany do tworzenia wywołań zwrotnych (callback),
4. delegat może być łączony w łańcuch delegatów, jedno wywołanie może skutkować wywołaniem wielu metod,
5. delegat może wskazywać metody bez ścisłej zgodności z sygnaturą (tzw. wariacja i kontrwariacja).

V1.1 – 14/ 82

Notatki

Kombinacja delegatów (multicase delegates)

Delegat choć jest typem pozwala na tworzenie kombinacji delegatów za pomocą operatorów sumy (i różnicy). Łączyć można „delegaty” tych samych typów.

```
delegate void DelegateTypeName(string s);
```

Prosty przykład tworzenia kombinacji delegatów:

```
DelegateTypeName a, b, c, d;  
  
a = Mehtod1;  
b = Method2;  
  
c = a + b;  
d = c - a;  
  
a("A"); b("B");  
c("C"); d("D");
```

V1.1 – 15/ 82

Notatki

Odczyt utworzonych wartości

Oddzielnym problemem jest odczyt wartości poszczególnych metod wywołanej kombinacji delegatów.

```
public static int Method1() {  
    // zadania realizowane  
    // w metodzie  
    return 1;  
}
```

Utworzenie delegatów przy wykorzystaniu wzorca delegatu, który nie przyjmuje argumentów ale zwraca liczbę całkowitą:

```
Func<int> DelInst1 = Class1.Method1;  
Func<int> DelInst2 = Class1.Method2;  
Func<int> DelInst3 = Class1.Method3;  
  
Func<int> Instances = DelInst1 + DelInst2 + DelInst3;
```

Wywołanie i odczytanie wartości zwracanych przez poszczególne metody: 1 – 16/ 82

Notatki

Metody anonimowe

W uproszczeniu jest to metoda zdefiniowana w miejscu użycia/przypisania bez określonej nazwy. Najczęściej stosowane są w kontekście delegatów i zdarzeń. Jednak w obecnym standardzie preferowane są lambda-wyrażenia, przy czym metody anonimowe mogą być stosowane bez listy argumentów.

```
delegate void Pokazywacz(string s);

static void Main() {
    Pokazywacz p = delegate(string j) {
        System.Console.WriteLine(j);
    };
    p("Delegat stosuje metodę anonimową");

    p = new Pokazywacz(Klasa.ZróbCośZTymStringiem);
    p("Ten delegat stosuje metodę ZróbCośZTymStringiem");
}

static void ZróbCośZTymStringiem(string k) {
    System.Console.WriteLine(k);
}
```

Stosowanie metod anonimowych, pozwala na redukcję narzutu w kodzie, bowiem eliminuje konieczność tworzenia oddzielnych metod do realizacji niewielkich zadań.

V1.1 – 17/ 82

Notatki

Bezparametrowe metody anonimowe

Przykład przydatności metody anonimowej:

```
void StartThread()
{
    System.Threading.Thread t1 = new System.Threading.Thread
        (delegate()
        {
            System.Console.Write(Rozpoczęcie, " ");
            System.Console.WriteLine("realizacji zadania!");
        });
    StartTask();
    t1.Start();
}
```

Powyższa metoda uruchamia nowy wątek, gdzie początkowe instrukcję uruchamiające zadanie nie wymagają oddzielnej jawnie określonej metody.

V1.1 – 18/ 82

Notatki

Zdarzenia

Zdarzenie pozwalają na komunikację pomiędzy klasami lub obiektami, bowiem pewien obiekt/klasa może zgłosić „zdarzenie” które zostanie przekazane do innej klasy/obiektu. Klasa która wysyła (podnosi) zdarzenie jest nazywana publikatorem (publisher), a klasa która odbiera zdarzenie subskrybentem (subscriber).

Uwagi i własności dotyczące zdarzeń:

- ▶ Publikator określa, które zdarzenie będzie zgłoszone, natomiast subskrybent określa jaka akcja zostanie zrealizowana po otrzymaniu zdarzenia,
- ▶ zdarzenie może posiadać wielu subskrybentów, subskrybent może obsługiwać wiele zdarzeń z wielu publikatorów,
- ▶ zdarzenia, które nie posiadają subskrybentów nie są podnoszone,
- ▶ zazwyczaj zdarzenia są stosowane do sygnalizowania akcji użytkownika jak np.: kliknięcie na przycisk, wybranie opcji z menu,
- ▶ w przypadku, gdy zdarzenie posiada wielu subskrybentów, to poszczególne metody obsługujące zdarzenie są wywoływane synchronicznie, w momencie zgłoszenia zdarzenia (możliwa jest też obsługa asynchroniczna),
- ▶ zdarzenia mogą być stosowane do synchronizowania wątków,
- ▶ w .NET zdarzenie bazują na delegacie **EventHandler** oraz klasie bazowej **EventArgs**.

V1.1 – 19/ 82

Notatki

Podłączanie obsługi zdarzenia

Podłączenie obsługi przykładowego zdarzenia „Load”:

```
this.Load += new System.EventHandler(this.Form1_Load);
```

Podobnie jak wyżej ale bez słowa **new**:

```
publisher.RaiseCustomEvent += HandleCustomEvent;
```

Wykorzystanie λ -wyrażenia:

```
this.Click += (s,e) => {  
    MessageBox.Show(((MouseEventArgs)e).Location.ToString());  
};
```

Usunięcie obsługi zdarzenia:

V1.1 – 20/ 82

Notatki

Przykład zdarzenia – lista zgłaszająca zmiany

Utworzenie listy oraz dodatnie obsługi zdarzenia dodawania i usuwania elementów:

```
ListWithChangedEvent list = new ListWithChangedEvent();  
list.Changed += new ChangedEventHandler(ListChanged);
```

Dodawanie elementów do listy:

```
list.Add("element 1"); list.Add("element 2"); list.Add("element 3");  
  
list.Clear();  
list.Changed -= new ChangedEventHandler(ListChanged);
```

Delegat do obsługi zdarzenia zmiany elementy w liście:

```
public delegate void ChangedEventHandler(object sender, EventArgs e);
```

V1.1 – 21/ 82

Metoda do obsługi zdarzenia:

Lista ze zdarzeniem OnChange wywoływanym w momencie zmiany listy (kiedy?):

```
public class ListWithChangedEvent: ArrayList {  
    public event ChangedEventHandler Changed;  
  
    protected virtual void OnChanged(EventArgs e) {  
        if (Changed != null)  
            Changed(this, e);  
    }  
  
    public override int Add(object value) {  
        int i = base.Add(value);  
        OnChanged(EventArgs.Empty);  
        return i;  
    }  
  
    public override void Clear() {  
        base.Clear();  
        OnChanged(EventArgs.Empty);  
    }  
  
    public override object this[int index] {  
        set {  
            base[index] = value;  
            OnChanged(EventArgs.Empty);  
        }  
    }  
}
```

V1.1 – 22/ 82

Notatki

Notatki

Wyjątki

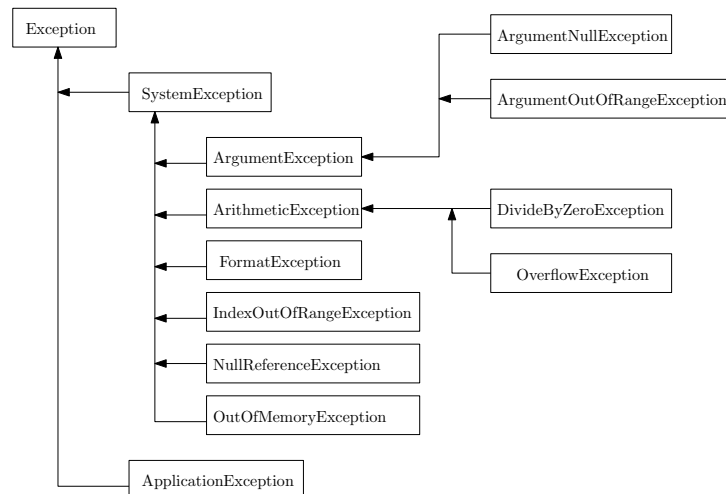
Wyjątki mają następujące własności:

- ▶ wyjątki to typy, które dziedziczą z klasy System.Exception,
- ▶ wyjątki, które mogą być zgłaszane należy objąć sekcją try,
- ▶ wyjątki są zgłaszane przez stosowanie słowa kluczowego throw,
- ▶ w momencie zgłoszenia wyjątku, kontrola sterownia jest przekazywana do pierwszej obsługi wyjątku określonej słowem catch,
- ▶ jeśli nie ma obsługi zgłoszonego wyjątku, program zostaje zatrzymany i wyświetlany jest komunikat o błędzie,
- ▶ nie należy przechwytywać wyjątku, który nie jest możliwy do obsłużenia i wprowadzenie poprzez to aplikacji w stan nieokreślony. W przypadku przechwycenia System.Exception najlepiej zgłosić ten wyjątek ponownie na końcu bloku catch,
- ▶ warto w bloku wyjątku podawać nie tylko typ wyjątku ale także zmienną, gdyż klasa reprezentująca wyjątek może dostarczyć dodatkowych informacji o powodach wystąpienia sytuacji krytycznej,
- ▶ obiekty wyjątku zawierają szczegółowe informacje o błędzie, min. stan stosu wywołań oraz tekstowy opis błędu,
- ▶ kod w sekcji finally jest wykonywany nawet w przypadku zgłoszenia wyjątku, blok finally warto stosować do zwalniania użytych zasobów, np.: zamykania otwartych strumieni i plików,
- ▶ wyjątki zarządzane w platformie .NET są implementowane z użyciem struktury wyjątków Win32/Win64, jednak nie można ich traktować jako wyjątków systemowych.

V1.1 – 23/ 82

Notatki

Hierarchia wyjątków

V1.1 – 24/ 82

Notatki

Kiedy wyjątki powinny być zgłaszane

Zgłoszenie wyjątku powinno następować w następujących warunkach:

1. metoda nie może zrealizować postawionych zadań,
2. nastąpiło niewłaściwe wywołanie/odwołanie do obiektu,
3. w przypadku kiedy argument w metodzie nie jest poprawny.

Przykład zgłaszania wyjątku w przypadku przekroczeniu zakresu:

```
static int GetValueFromArray(int[] array, int index) {  
    try {  
        return array[index];  
    }  
    catch (System.IndexOutOfRangeException ex) {  
        System.ArgumentException argEx = new System.ArgumentException(  
            "Index is out of range", "index", ex);  
        throw argEx;  
    }  
}
```

V1.1 – 25 / 82

Notatki

Przykład try ... catch ...

Konstrukcja try-catch zawiera blok try, w którym znajduje się kod, oraz jednej bądź więcej sekcji catch, w których znajdują się poszczególne sekcje obsługi różnych typów wyjątków.

```
try {  
    string s = null;  
    ProcessString(s);  
}  
catch (ArgumentNullException e) {  
    Console.WriteLine("{0} Wyjątek numer jeden", e);  
}  
catch (Exception e) {  
    Console.WriteLine("{0} Wyjątek numer dwa", e);  
}
```

V1.1 – 26 / 82

Notatki

Przykład try ... finally ...

Blok **finally** jest zawsze wykonywany bez względu na to, czy zostały zgłoszone wyjątki.

```
int i = 123;
string s = "Jakiś ciąg znaków";
object o = s;

try {
    i = (int)o; // błędna konwersja
}
finally {
    Console.WriteLine("i = {0}", i);
}
```

V1.1 – 27 / 82

Notatki

Przykład try ... catch ... finally ...

Zazwyczaj sekcje **catch** i **finally** stosuje się w kontekście wykrywania błędów w korzystaniu z poprawnie otworzonych zasobów, jednak po próbie skorzystaniu bez względu na pojawienie błędów oczekuje się iż dostęp do zasobu zostanie zamknięty:

```
string path = @"c:\users\public\test.txt";
System.IO.StreamReader file = new System.IO.StreamReader(path);
char[] buffer = new char[10];

try {
    file.ReadBlock(buffer, index, buffer.Length);
}
catch (System.IO.IOException e) {
    Console.WriteLine("Error reading from {0}. Message = {1}", path, e.Message);
}
finally {
    if (file != null) {
        file.Close();
    }
}
```

V1.1 – 28 / 82

Notatki

Definicja wyjątku użytkownika

Wyjątek jest reprezentowany przez nazwę klasy i musi dziedziczyć z klasy System.Exception:

```
[Serializable()]  
public class ZłyIdentyfikatorWydziałuWyjątek : System.Exception {  
    public ZłyIdentyfikatorWydziałuWyjątek() : base() { }  
    public ZłyIdentyfikatorWydziałuWyjątek(string message) : base(message) { }  
    public ZłyIdentyfikatorWydziałuWyjątek(string message,  
        System.Exception inner) : base(message, inner) { }  
  
    protected ZłyIdentyfikatorWydziałuWyjątek(  
        System.Runtime.Serialization.SerializationInfo info,  
        System.Runtime.Serialization.StreamingContext context) { }  
}
```

V1.1 – 29/ 82

Notatki

Sprawdzanie przekroczenia zakresu

Słowo kluczowe **checked** (jest to także operator) jest stosowane do wymuszenia testu przepełnienia zakresu w przypadku operacji arytmetycznych:

```
int dwanaście = 12;  
int i2 = 2147483647 + dwanaście;  
  
Console.WriteLine(checked(2147483647 + ten));  
  
checked {  
    int i3 = 2147483647 + ten;  
    Console.WriteLine(i3);  
}
```

Lepszym rozwiązaniem jest naturalnie przechwycenie wyjątku:

```
try {  
    z = checked(maxIntValue + 12);  
}  
catch (System.OverflowException e) {  
    Console.WriteLine("Przekroczenie zakresu: " + e.ToString());  
}
```

V1.1 – 30/ 82

Notatki

Czym jest wątek?

Środowisko wielowątkowe/wieloprocesorowe i tworzenie dla tego typu środowisk programów, to obecnie bardzo ważny obszar ze względu na rozwiązania wieloprocesorowe jakie stały się obecne niemal we wszystkich zastosowaniach począwszy od zagadnień naukowych, komercyjnych, a kończąc na rozwiązaniach domowych.

Czym jest wątek

Podstawowym elementem w systemie operacyjnym jest proces, realizujący określone zadanie. W ramach procesu mniejszą jednostką jest wątek, którego przeznaczeniem jest realizacja określonego zadania w ramach procesu. Każdy wątek zawiera obsługę wyjątków, podlega systemowi priorytetów, posiada także mechanizmy do zatrzymania realizacji zadania bądź jego wznowieniu.

Uwaga

Wątków w C# nie należy odnosić do systemu wątków danego systemu operacyjnego, w ramach którego działa maszyna CLR.

Notatki

Kiedy warto stosować wątki

Stosowanie wątków jest zasadne w następujących przypadkach:

- ▶ komunikacja w sieci, np.: do serwera WEB bądź z bazą danych,
- ▶ wykonywanie operacji wymagających dużej ilości czasu,
- ▶ wątki pozwalają na zarządzanie zadaniami poprzez priorytety, ważne zadania mogą być realizowane przez wątki o wysokim priorytecie, a więc wykonywanym w pierwszej kolejności,
- ▶ wątki zwiększą także szybkość reakcji interfejsu użytkownika, poprzez realizacją zadań w tle wątku głównego.

Przetwarzanie równoległe w .NET 4.0

Najnowsza wersja platformy .NET przyniosła duże zmiany w kontekście programowania wielowątkowego. Nowo wprowadzone klasy takie jak System.Threading.Tasks.Parallel oraz System.Threading.Tasks oraz nowy równoległy mechanizm zapytań (Parallel LINQ – PLINQ), ułatwiają tworzenie aplikacji wielowątkowych. Uzupełnieniem są także współbieżne kolekcje znajdujące się w klasie System.Collections.Concurrent.

Notatki

Przekazanie danych do wątku

Przeciążanie metody Start, utworzenie obiektu wątku:

```
Thread newThread = new Thread(PracaDoWykonania);  
newThread.Start( 1000 );  
...  
newThread.Start( "ciąg znaków" );
```

Metoda PracaDoWykonania jest następująca:

```
public static void PracaDoWykonania(object data) {  
    // zrób coś z data;  
}
```

Lepszym rozwiązaniem jest zastosowanie konstruktora i delegata **ThreadStart**:

```
public class BiggerThread {  
    private string p1;  
    private int p2;  
  
    public BiggerThread(string t, int n) {  
        _p1 = text;  
        _p2 = number;  
    }  
  
    public void ThreadRoutine() {  
        // zrób coś z _p1 i p_2  
    }  
}  
...  
BiggerThread bws = new BiggerThread( "tekst", 1000);  
Thread t = new Thread(new ThreadStart(bws.ThreadRoutine));  
t.Start();
```

V1.1 – 35/ 82

Notatki

Odczytanie danych z wątku

Odczytanie danych można zrealizować za pomocą metody zwrotnej utworzonej za pomocą delegata:

```
public delegate void ThreadCallback(int n);  
  
public class ThreadWithState {  
    private string _text;  
    private int _value;  
  
    private ThreadCallback callback;  
  
    public ThreadWithState(string text, int number, ThreadCallback callbackDelegate) {  
        _text = text;  
        _value = number;  
        callback = callbackDelegate;  
    }  
  
    public void ThreadProc() {  
        Console.WriteLine(_text, _value);  
        if (callback != null)  
            callback(10);  
    }  
}
```

Utworzenie wątku i definicja funkcji zwrotnej:

```
ThreadWithState tws = new ThreadWithState("ciąg znaków", 100,  
    new ThreadCallback(ResultCallback));  
  
Thread t = new Thread(new ThreadStart(tws.ThreadProc));  
...  
public static void ResultCallback(int n) {  
    Console.WriteLine( "Funkcja zwrotna wątku pomocniczego: liczba {0} ", n);  
}
```

V1.1 – 36/ 82

Notatki

Programowanie asynchroniczne

Główny cel stosowania programowania asynchronicznego to uzyskanie wyższej wydajności, choć nie tylko, bowiem pozwala ono także na zwiększenie responsywności aplikacji, np. w obsłudze interfejsu użytkownika. W ramach API platformy .NET, następujące obszary wspierają przetwarzanie asynchroniczne:

- ▶ HttpClient, SyndicationClient – dostęp do usług WEB,
- ▶ StorageFile, StreamWriter, StreamReader, XmlReader – obsługa plików,
- ▶ MediaCapture, BitmapEncoder, BitmapDecoder – przetwarzanie obrazów (danych graficznych),
- ▶ Synchronous and Asynchronous Operations – obsługa technologii/frameworku WCF.

Słowa kluczowe

Język C# oddaje do dyspozycji dwa słowa kluczowe **async** oraz **await** do realizacji programowania asynchronicznego.

V1.1 – 37 / 82

Notatki

Podstawowy przykład I

Problemy z kodem:

```
label1.Text = ""; label2.Text = ""; label3.Text = "";  
...  
DoWork1(); DoWork2(); DoWork3();  
...  
void DoWork1() {  
    Thread.Sleep(2000); label1.Text = "robota 1 skonczona";  
}  
  
void DoWork2() {  
    Thread.Sleep(2000); label2.Text = "robota 2 skonczona";  
}  
  
void DoWork3() {  
    Thread.Sleep(2000); label3.Text = "robota 3 skonczona";  
}
```

Poszczególne metody DoWork blokują aplikację na czas realizacji swojego zadania.

V1.1 – 38 / 82

Notatki

Podstawowy przykład I

Rozwiązanie problemu polega na zastosowaniu przetwarzania asynchronicznego:

```
private async void button1_Click(object sender, EventArgs e) {  
    label1.Text = await DoWork1();  
    label2.Text = await DoWork2();  
    label3.Text = await DoWork3();  
}
```

Gdzie metody `DoWork<<X>>` należy zaimplementować w następujący sposób:

```
Task<string> DoWork<<X>>() {  
    return Task.Run(() => {  
        Thread.Sleep(2000);  
        return "robota <<X>> skończona";  
    });  
}
```

Uwaga

Metoda wywołania ze słowem `await` musi zwracać typ `Task<T>`.

V1.1 – 39 / 82

Notatki

Zadanie z wynikiem void

Jeśli mamy następujące dwie linie kodu:

```
await MethodReturningEmptinessAsync();  
MessageBox.Show("Done!");
```

To nie jest oczekiwana wartość powrotna, ponieważ metody asynchroniczna zwraca `void`. Wykorzystuje się w takim przypadku typ `Task` w wersji niegenerycznej:

```
private async Task MethodReturningEmptinessAsync() {  
    await Task.Run(() => {  
        Thread.Sleep(4000);  
    });  
}
```

V1.1 – 40 / 82

Notatki

Podstawowy przykład II

Prosty przykład pracy asynchronicznej z odczytem danych z podanego adresu WWW:

```
async Task<int> AccessTheWebAsync() {  
  
    HttpClient client = new HttpClient();  
  
    Task<string> getStringTask = client.GetStringAsync("http://www.address.com");  
  
    DoSomeIndependentAndBoringWork();  
  
    string urlContents = await getStringTask;  
  
    return urlContents.Length;  
}
```

Słowo **async** oznacza iż metoda `AccessTheWebAsync` będzie realizować swoje zadanie asynchronicznie.

Przykład pochodzący z dokumentacji MSDN:

<https://msdn.microsoft.com/pl-pl/library/hh191443.aspx>.

V1.1 – 41 / 82

Notatki

Podstawowy przykład

Następnie wywołujemy asynchroniczne zadanie odczytu danych z podanego adresu WWW:

```
HttpClient client = new HttpClient();  
Task<string> getStringTask = client.GetStringAsync("http://www.address.com");
```

To zadanie jest wykonywane asynchronicznie niezależnie od sterownia w metodzie `AccessTheWebAsync`. Następnie po uruchomieniu zadania, następuje wywołanie metody: `DoSomeIndependentAndBoringWork`. Po zakończeniu pracy kolejna linia:

```
string urlContents = await getStringTask;
```

oczekuje za zakończenie realizacji zadania asynchronicznego. Oczekiwanie na zakończenie wymaga zastosowania słowa kluczowego **await**.

Przykład pochodzący z dokumentacji MSDN:

<https://msdn.microsoft.com/pl-pl/library/hh191443.aspx>.

V1.1 – 42 / 82

Notatki

Wybrane nowe rozwiązania w języku C# (wersje 6.0, 7.x i 8.0)

V1.1 – 45 / 82

Notatki

Nowe konstrukcje językowe

Nowe konstrukcje językowe wprowadzone w wersji 6.0 języka C# (pozostawiono angielskie nazewnictwo):

- ▶ Auto-Property enhancements, Expression-bodied function members, using static,
- ▶ Null-conditional operators, String Interpolation, Exception Filters,
- ▶ nameof Expressions, Await in Catch and Finally blocks, Index Initializers,
- ▶ Improved overload resolution.

Nowe konstrukcje językowe wprowadzone w wersji 7.0 języka C#:

- ▶ Out variables, Pattern matching, Tuples,
- ▶ Deconstruction, Local functions,
- ▶ Literal improvements, Ref returns and locals,
- ▶ Generalized async return types, More expression bodied members, Throw expressions.

V1.1 – 46 / 82

Notatki

Syntaktyka dla ciągów znaków

Zawwyczaj operacje formatowania na ciągach znaków prezentują się następująco:

```
string sout = string.Format("{0} {1}", FirstName, LastName);
```

To dzięki notacji z symbolem\$ to samo wyrażenie można zapisać nieco krócej:

```
string sout = $"{FirstName} {LastName}";
```

Możliwe jest stosowanie wywołań innych obiektów i metod:

```
string sout = $"Name: {LastName}, {FirstName}.  
G.P.A: {Grades.Average()}";
```

A nawet bardziej skomplikowane wyrażenia:

```
string sout = $"Name: {LastName}, {FirstName}.  
G.P.A: {Grades.Any() ? Grades.Average() : double.NaN:F2}";
```

V1.1 – 47 / 82

Notatki

Nowe rozwiązania w C# – zmienne typu out

Typowy kod dla zmiennych wyjściowych:

```
Point pt;  
int x, y; // zmienne muszą być  
          // wcześniej zadeklarowane  
pt.GetCoords(out x, out y);  
WriteLine($"({x}, {y})");
```

Nowe rozwiązanie syntaktyczne pozwala na utworzenie nowych zmiennych w momencie wywołania funkcji:

```
pt.GetCoords(out int x, out int y);  
WriteLine($"({x}, {y})");
```

Można także zastosować typ var:

```
pt.GetCoords(out var x, out var y);
```

V1.1 – 48 / 82

Notatki

Co pozwala na łatwe tworzenie tego typu konstrukcji:

```
if (int.TryParse(s, out var i)) {  
    WriteLine(new string('* ', i));  
}  
else {  
    WriteLine("To jednak nie była liczba int!");  
}
```

Można także pominąć zmienną wyjściową za pomocą znaku podkreślenia:

```
p.GetCoords(out var x, out _, out var z);
```

Notatki

Dopasowanie wzorca (ang. pattern matching)

Język C# w wersji 7.0 wprowadza pojęcie dopasowania wzorca. Jest to dodatek syntaktyczny pozwalający na przeprowadzenie testu na wartości, czy spełnia odpowiednie warunki. Gdy określone warunki zostaną spełnione, następuje uzyskanie wartości z podanej zmiennej. Można wskazać trzy główne miejsca, gdzie wzorce można zastosować:

- ▶ wzorce stałe, pozwala to na sprawdzenie, czy wejście jest równe stałej,
- ▶ wzorce typu, pozwala na to na sprawdzenie, czy wejście jest określonego typu jeśli tak, to otrzymamy wartości zgodną z określonym typem,
- ▶ wzorce zmiennych (ang. var patterns), które zawsze są zgodne i pozwalają na otrzymanie wartości z wejścia.

Do obsługi wzorów C# dodaje słowo kluczowe `is` oraz pozwala w konstrukcji `case` stosować konstrukcje odnoszące się do wzorca, a nie tylko do stałych jak dotychczas.

Notatki

Przykład, jeśli dwa pierwsze testy nie zawiodą, to parametr o zawiera liczbę całkowitą:

```
public void fooMethod(object o)
{
    if (o is null) return;    // constant pattern for "null"
    if (!(o is int i)) return; // type pattern for "int i"

    WriteLine(new string('* ', i));
}
```

Naturalnie wzorce są elastyczne, podobne zachowanie można zapisać w taki oto sposób:

```
if (o is int i || (o is string s && int.TryParse(s, out i))
{ /* a teraz można używać i ile się chce */ }
```

Notatki

Konstrukcja switch została rozszerzona o obsługę wzorców:

- ▶ możliwe jest stosowanie dowolnego typu, a nie jak dotąd tylko dla typów prymitywnych,
- ▶ wzorce mogą być użyte jak dodatkowe klauzule w przypadkach,
- ▶ klauzule przypadków mogą opisywać dodatkowe warunki.

```
switch(shape) {
    case Circle c:
        WriteLine($"circle with radius {c.Radius}");
        break;
    case Rectangle s when (s.Length == s.Height):
        WriteLine($"{s.Length} x {s.Height} square");
        break;
    case Rectangle r:
        WriteLine($"{r.Length} x {r.Height} rectangle");
        break;
    default:
        WriteLine("<kształt nieznan>");
        break;
    case null:
        throw new ArgumentNullException(nameof(shape));
}
```

Notatki

Krotki

C# 7.0 wprowadza istotne poprawki w korzystaniu z krotek:

```
var letters = ("a", "b");
```

Określanie nazw pól dostępowych:

```
(string Alpha, string Beta) namedLetters = ("a", "b");  
var alphabetStart = (Alpha: "a", Beta: "b");
```

Metoda zwracająca krotkę:

```
private static (int Max, int Min) Range(IEnumerable<int>  
    numbers) {  
    ...  
    return (max, min);  
}
```

V1.1 – 53 / 82

Notatki

Krotka powstała z klasy za pomocą metody Deconstruct:

```
public class flPoint {  
    public flPoint(float x, float y) {  
        this.X = x; this.Y = y;  
    }  
  
    public float X { get; }  
    public float Y { get; }  
  
    public void Deconstruct(out float x, out float y) {  
        x = this.X; y = this.Y;  
    }  
}
```

Co pozwala na podanie następującego przykładu:

```
var p = new flPoint(3.14, 2.71);  
(float X, float Y) = p;
```

V1.1 – 54 / 82

Notatki

Zmiany w C# dla wersji 7.1

Nowe elementy dodane w wersji 7.1 języka:

- ▶ metoda Main może być asynchroniczna:

```
static async Task<int> Main() { | static async Task Main() {  
    return await DoAsyncWork(); |     await SomeAsyncMethod();  
} | }
```

- ▶ wartości domyślne w wyrażeniach: Func<string, bool> whereClause = default; (wcześniej należało powtórzyć postać typu w default),
- ▶ wnioskowania nazw w krotkach, na podstawie użytych zmiennych:

```
int count = 5;  
string label = "Colors used in the map";  
var pair = (count, label);
```

V1.1 – 55 / 82

Nowy rodzaj dziedziczenia

C# 7.2 wprowadza dodatkowy rodzaj dziedziczenia: private protected. Zatem dostępne są następujące rodzaje dziedziczenia:

- ▶ public – dostęp nie jest ograniczony,
- ▶ protected – dostęp jest ograniczony tylko do klas lub klasy dziedziczącej,
- ▶ internal – dostęp jest ograniczony tylko do podzespołu,
- ▶ protected internal – dostęp jest ograniczony tylko do podzespołu bądź typów wyprowadzonych z danej klasy,
- ▶ private – ograniczenie dostęp tylko do danego typu,
- ▶ private protected – ograniczenie dostęp tylko do danego typu lub typów powstałych/deklarowanych przez dziedziczenie w ramach jednego podzespołu.

V1.1 – 56 / 82

Notatki

Notatki

Nowości w 7.3 dotyczące bezpiecznego i wydajnego kodu:

- ▶ it is possible to access fixed fields without pinning,
- ▶ it is possible to reassign ref local variables,
- ▶ it is possible to use initializers on stackalloc arrays,
- ▶ it is possible to use fixed statements with any type that supports a pattern,
- ▶ it is possible to use additional generic constraints.

Poprawki w istniejących rozwiązaniach:

- ▶ it is possible to test == and != with tuple types,
- ▶ it is possible to use expression variables in more locations,
- ▶ it is possible to attach attributes to the backing field of auto-implemented properties,
- ▶ method resolution when arguments differ by in has been improved,
- ▶ overload resolution now has fewer ambiguous cases.

Notatki

Elementy wprowadzone w C# v8.x

W wersji 8.x najnowsze zmiany dotyczą m. in. następujących elementów:

- ▶ Pattern matching enhancements (switch expressions, property patterns, tuple patterns, positional patterns),
- ▶ Using declarations,
- ▶ Static local functions,
- ▶ Disposable ref structs.

A także:

- ▶ Nullable reference types,
- ▶ Asynchronous streams,
- ▶ Indices and ranges.

Notatki

Kolejne ułatwienia w konstrukcji switch:

```
public static RGBColor FromRainbow(Rainbow colorBand) =>
    colorBand switch
    {
        Rainbow.Red    => new RGBColor(0xFF, 0x00, 0x00),
        Rainbow.Orange => new RGBColor(0xFF, 0x7F, 0x00),
        Rainbow.Yellow => new RGBColor(0xFF, 0xFF, 0x00),
        Rainbow.Blue   => new RGBColor(0x00, 0x00, 0xFF),
        Rainbow.Indigo => new RGBColor(0x4B, 0x00, 0x82),
        Rainbow.Violet => new RGBColor(0x94, 0x00, 0xD3),
        _               => throw new ArgumentException(message:
            "invalid enum value", paramName: nameof(colorBand)),
    };
```

V1.1 – 59/ 82

Wykorzystanie wzorców w określeniu wartości danego pola:

```
public static decimal ComputeSalesTax(Address location,
                                     decimal salePrice) =>
    location switch
    {
        { State: "WA" } => salePrice * 0.06M,
        { State: "MN" } => salePrice * 0.75M,
        { State: "MI" } => salePrice * 0.05M,
        // other cases removed for brevity...
        _ => 0M
    };
```

V1.1 – 60/ 82

Notatki

Notatki

Switch oraz wzorce dopasowania do krotek:

```
public static string RockPaperScissors(string first, string second)
=> (first, second) switch
{
    ("rock", "paper") => "rock is covered by paper. Paper wins.",
    ("rock", "scissors") => "rock breaks scissors. Rock wins.",
    ("paper", "rock") => "paper covers rock. Paper wins.",
    ("paper", "scissors") => "paper is cut by scissors. Scissors wins.",
    ("scissors", "rock") => "scissors is broken by rock. Rock wins.",
    ("scissors", "paper") => "scissors cuts paper. Scissors wins.",
    (_, _) => "tie"
};
```

V1.1 – 61/ 82

Notatki

Wzorce z pozycjonowaniem, tj. sprawdzanie przynależności punktu do danej ćwiartki układu współrzędnych. Definicja klasy Point:

```
public class Point
{
    public int X { get; }
    public int Y { get; }

    public Point(int x, int y) => (X, Y) = (x, y);

    public void Deconstruct(out int x, out int y) =>
        (x, y) = (X, Y);
}
```

V1.1 – 62/ 82

Notatki

Wzorce z pozycjonowaniem, tj. sprawdzanie przynależności punktu do danej ćwiartki układu współrzędnych:

```
static string Quadrant(Point p) => p switch  
{  
    (0, 0) => "origin",  
    (var x, var y) when x > 0 && y > 0 => "Quadrant 1",  
    (var x, var y) when x < 0 && y > 0 => "Quadrant 2",  
    (var x, var y) when x < 0 && y < 0 => "Quadrant 3",  
    (var x, var y) when x > 0 && y < 0 => "Quadrant 4",  
    (var x, var y) => "on a border",  
    _ => "unknown"  
};
```

Notatki

Ułatwienia w stosowaniu konstrukcji using:

```
using var file = new System.IO.StreamWriter("output-log.txt");  
foreach (string line in lines)  
{  
    ...  
    file.WriteLine(line);  
    ...  
}  
// the file variable is disposed here
```

Notatki

Przesteń nazw Windows Forms

Najważniejsza przestrzeń nazw jest System.Windows.Forms która zawiera wszystkie podstawowe klasy do tworzenia tzw. aplikacji okienkowych – aplikacji z interfejsem użytkownika. Przestrzeń ta jest podzielona na następujące obszary:

- ▶ „Core infrastructure”: podstawowe typy reprezentujące najważniejsze operacje programów Windows Forms, i zawiera także różne dodatkowe klasy do współpracy z kontrolkami ActiveX oraz nowymi kontrolkami WPF,
- ▶ „Menus and Toolbars”: aplikacje Windows Forms zawierają bogaty zbiór klas do tworzenia własnych menu oraz pasków z przyciskami, z nowoczesnym wyglądem oraz zachowaniem (ToolStrip, MenuStrip, ContextMenuStrip, StatusStrip),
- ▶ „Controls”: zawiera typy do tworzenia graficznych interfejsów użytkownika jak np.: przyciski, menu, tabele z danymi, możliwa jest też dynamiczne konfiguracja w trakcie działania aplikacji.

V1.1 – 69/ 82

Notatki

Przestrzeń nazw Windows Forms

- ▶ „Layout”: tzw. zarządca położenia, pomaga kontrolować położenie kontrolki w oknie lub innych kontrolkach, najważniejsze klasy które pomagają w realizacji tego typu zadań to np.: FlowLayoutPanel czy TableLayoutPanel gdzie można określić iż poszczególne kontrolki zostaną ułożone w sposób tabelaryczny, przydatny jest też SplitContainer, gdyż pozwala na podzielenie przestrzeni na dwie bądź więcej części,
- ▶ „Components”: typy tego rodzaju nie dziedziczą z klasy Control, jednak dostarczają dodatkowe funkcjonalności jak np.: treść odpowiedzi, czy klasa Timer pozwalająca na wywoływanie zdarzeń w równych odstępach czasu,
- ▶ „Common dialog boxes”: zarządzanie oknami dialogowymi w kontekście podstawowych operacji, podstawowe typu okien to np.: OpenFileDialog, PrintDialog, and ColorDialog, naturalnie możliwe jest tworzenie własnych okien dialogowych.

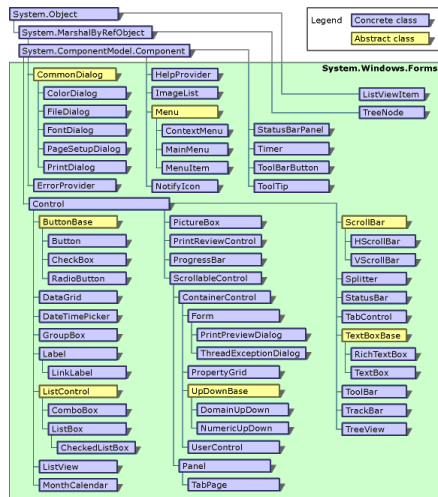
Model programowania

Aplikacje Windows.Forms są oparte o tzw. model zdarzeniowy (event-driven model), inaczej mówiąc poszczególne elementy programu reagują na pojawiające się zdarzenia jak np.: kliknięcie na przycisk, czy wybór elementu z menu.

V1.1 – 70/ 82

Notatki

Hierarchia klas Windows Forms

V1.1 – 71/ 82

Notatki

Proste okno

Utworzenie okna aplikacji przy wykorzystaniu klasy **Form**:

```
using System;
using System.Windows.Forms;

namespace SimpleWinFormsApp {
    class Program {
        static void Main(string[] args) {
            Application.Run(new MainWindow());
        }
    }

    class MainWindow : Form {
    }
}
```

V1.1 – 72/ 82

Notatki

Parametry okna

Ustalenie podstawowych elementów okna:

```
class MainWindow : Form {  
    public MainWindow() {}  
    public MainWindow(string title, int h, int w) {  
        Text = title;  
        Width = w;  
        Height = h;  
        CenterToScreen();  
    }  
}
```

V1.1 – 73 / 82

Notatki

Dodanie menu

Obiekty reprezentujące menu oraz opcje:

```
private MenuStrip mnuMainMenu = new MenuStrip();  
private ToolStripMenuItem mnuFile = new ToolStripMenuItem();  
private ToolStripMenuItem mnuFileExit = new ToolStripMenuItem();
```

Prywatna metoda tworząca menu:

```
private void BuildMenuSystem() {  
    mnuFile.Text = "&File";  
    mnuMainMenu.Items.Add(mnuFile);  
  
    mnuFileExit.Text = "E&xit";  
    mnuFile.DropDownItems.Add(mnuFileExit);  
  
    mnuFileExit.Click += (o, s) => Application.Exit();  
  
    Controls.Add(this.mnuMainMenu);  
    MainMenuStrip = this.mnuMainMenu;  
}
```

V1.1 – 74 / 82

Notatki

Kontrolka ListBox

Utworzenie prostej kontrolki ListBox:

```
private StatusBar sb;

public MainWindow() {
    Text = "ListBox";
    Size = new Size(210, 210);

    ListBox lb = new ListBox();
    lb.Parent = this;
    lb.Items.Add("Maria"); lb.Items.Add("Ryszark");
    lb.Items.Add("Angelica"); lb.Items.Add("Maciej");
    lb.Items.Add("Dorota"); lb.Items.Add("Katarzyna");

    lb.Dock = DockStyle.Fill;
    lb.SelectedIndexChanged += new EventHandler(OnChanged);

    sb = new StatusBar();
    sb.Parent = this;

    CenterToScreen();
}

void OnChanged(object sender, EventArgs e) {
    ListBox lb = (ListBox) sender;
    sb.Text = lb.SelectedItem.ToString();
}
}

```

V1.1 – 75/ 82

Notatki

Kontrolka ListView – 1/4

Struktura pliku **Form1.cs**, najważniejsze elementy to metoda **InitializeListView** oraz konstruktor **Form1**:

```
using System;
using System.Windows.Forms;

namespace ListViewTest {

    public class Form1 : Form {
        private System.Windows.Forms.ListView myListView;

        private void InitializeListView() { ... }

        public Form1 () {
            this.Left = 100;
            this.Top = 100;
            this.Height = 280;
            this.Width = 400;
            InitializeListView();
        }
    }
}

```

V1.1 – 76/ 82

Notatki

Kontrolka ListView – 2/4

Zawartość metody **InitializeListView**:

Utworzenie obiektu kontrolki, ustalenie współrzędnych oraz wymiarów:

```
myListView = new ListView();  
myListView.Location = new System.Drawing.Point(20, 20);  
myListView.Height = 200;  
myListView.Width = 280;
```

Ustalenie sposobu prezentacji danych:

```
myListView.View = View.Details;
```

Trzy główne kolumny w kontrolce:

```
myListView.Columns.Add("Key", 50, HorizontalAlignment.Left);  
myListView.Columns.Add("Col A", 100, HorizontalAlignment.Left);  
myListView.Columns.Add("Col B", 100, HorizontalAlignment.Left);
```

V1.1 – 77 / 82

Notatki

Kontrolka ListView – 3/4

Dodanie obiektu wiersza z danymi (dane Expense oraz Revenue) oraz ustalenie własności graficznych:

```
ListViewItem entryListItem = myListView.Items.Add("I1");  
entryListItem.UseItemStyleForSubItems = false;  
  
ListViewItem.ListViewSubItem expenseItem = entryListItem.SubItems.Add("Expense");  
expenseItem.ForeColor = System.Drawing.Color.Red;  
expenseItem.Font = new System.Drawing.Font(  
    "Arial", 10, System.Drawing.FontStyle.Italic );  
  
ListViewItem.ListViewSubItem revenueItem = entryListItem.SubItems.Add("Revenue");  
revenueItem.ForeColor = System.Drawing.Color.Blue;  
revenueItem.Font = new System.Drawing.Font(  
    "Times New Roman", 10, System.Drawing.FontStyle.Bold );
```

V1.1 – 78 / 82

Notatki

Kontrolka ListView – 4/4

Dodanie danych, czyli drugi oraz trzeci wiersz danych

```
ListViewItem entryListItem2 = myListView.Items.Add("I2");  
ListViewItem.ListViewSubItem expenseItem2 =  
    entryListItem2.SubItems.Add("Expense 2");  
ListViewItem.ListViewSubItem revenueItem2 =  
    entryListItem2.SubItems.Add("Revenue 2");  
  
ListViewItem entryListItem3 = myListView.Items.Add("I3");  
ListViewItem.ListViewSubItem expenseItem3 =  
    entryListItem3.SubItems.Add("Expense 3");  
ListViewItem.ListViewSubItem revenueItem3 =  
    entryListItem3.SubItems.Add("Revenue 3");
```

Ostatnia czynność, dodanie kontroli do hierarchii kontrol formularza

```
Controls.Add( this.myListView );
```

V1.1 – 79/ 82

Notatki

Grafika 2D – GDI+

Interfejs GDI+ to podsystem systemu operacyjnego Windows XP (jest obecny także w późniejszych systemach) i jest odpowiedzialny za metody tworzenia grafiki na ekranach oraz urządzeniach drukujących.

Przestrzeń nazw	Przeznaczenie
System.Drawing	Podstawowa przestrzeń nazw GDI+, zawiera definicje typów dla podstawowych metod rysujących jak czcionki, kolory, piasaki, i etc. W tej przestrzeni umieszczono klasy i metody do bardziej zaawansowanej grafiki 2D jak np. wypełnienia, przekształcenia geometryczne, oferowane jest także wsparcie dla grafiki wektorowej.
System.Drawing.Drawing2D	Przestrzeń zawiera typy pozwalające na manipulację plikami graficznymi jak np.: zmiana palety, odczyt metadanych i etc.
System.Drawing.Imaging	Obsługa urządzeń drukujących
System.Drawing.Printing	Typ i definicje do manipulacji czcionkami
System.Drawing.Text	

V1.1 – 80/ 82

Notatki

Prosty rysunek

W konstruktorze klasy **MainWindow** należy dodać obsługę zdarzenia **Paint**:

```
Paint += new PaintEventHandler(OnPaint);
```

Obsługa zdarzenia jest następująca:

```
private void OnPaint(object sender, PaintEventArgs e) {  
    Graphics g = e.Graphics;  
    g.FillEllipse(Brushes.Blue, 10, 20, 150, 80);  
    g.DrawString("Hello GDI+", new Font("Times New Roman", 30),  
        Brushes.Red, 200, 200);  
    using (Pen p = new Pen(Color.YellowGreen, 10)) {  
        g.DrawLine(p, 80, 4, 200, 200);  
    }  
}
```

V1.1 – 81/ 82

Notatki

A w następnym tygodniu między innymi:

1. języki funkcyjne na przykładzie F#,
2. podstawowe typy F#,
3. wartości i funkcje,
4. analiza leksykalna wyrażeń tekstowych,
5. „leniwe” obliczenia.

Proponowane tematy prac pisemnych:

1. model programowania zorientowanego na zdarzenia,
2. delegaci, metody anonimowe, lambda wyrażenia, dlaczego w najnowszym standardzie zaleca się stosowanie λ -wyrażeń,
3. analiza zawartości przestrzeni nazw System.Windows.Forms oraz System.Drawing w środowisku Mono oraz sprawdzenie kompatybilności z implementacją .NET firmy Microsoft.

Dziękuję za uwagę!!!

V1.1 – 82/ 82

Notatki
